

HOTĂRÂRE

**pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 179/2022
privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 18 alin. (1) din Legea nr. 179/2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ARTICOL UNIC. Se aprobă Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 179/2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

Ion-Marcel CIOLACU

NORME METODOLOGICE

de aplicare a Legii nr. 179/2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1

(1) Prezentele norme metodologice sunt aplicabile tuturor entităților publice și întreprinderilor publice, astfel cum acestea sunt definite de Legea nr. 179/2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public.

(2) Prezentele norme metodologice stabilesc procedura și principiile generale aplicabile în vederea reutilizării datelor și documentelor aflate în posesia entităților publice și a întreprinderilor publice, pe care acestea le-au creat în cadrul activității proprii.

(3) Dispozițiile prezentelor norme metodologice se completează cu dispozițiile legale prevăzute de actele normative care reglementează regimul juridic aplicabil datelor deschise, modul de exploatare și deținere a acestora, precum și orice limitări, condiții sau formalități necesare a fi îndeplinite în vederea utilizării acestora.

Art. 2

În aplicarea și interpretarea prevederilor prezentelor norme metodologice de aplicare se au în vedere următoarele principii:

a) **principiul transparenței** - entitățile publice și întreprinderile publice au obligația să asigure publicarea datelor și documentelor pe care acestea le-au creat în cadrul activității proprii precum și a documentelor aflate în posesia acestora, într-o manieră neîngrădită, în care accesul liber la datele deschise din sectorul public constituie regula;

b) **principiul aplicării unitare** - entitățile publice și întreprinderile publice au obligația să asigure condiții unitare de punere în aplicare a prevederilor Legii nr. 179/2022;

c) **principiul autonomiei** - fiecare entitate publică și întreprindere publică are obligația de a elabora și implementa proceduri de lucru interne, dedicate colectării și publicării datelor în vederea punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 179/2022 și ale prezentelor norme metodologice, cu asigurarea respectării cerințelor de organizare și funcționare aplicabile;

Art. 3

(1) Termenii și expresiile definite la art. 2 din Legea nr. 179/2022 se completează cu definițiile prevăzute de Regulamentul de punere în aplicare nr. 138/2023 al Comisiei Europene de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora.

(2) Prevederile prezentelor norme metodologice vor fi interpretate în sensul în care:

(a) nu afectează regimul juridic special aplicabil anumitor tipuri de date protejate prin drepturi de autor sau alte dispoziții normative speciale;

(b) stabilesc o obligație de transmitere a datelor ce fac obiectul prevederilor Legii nr. 179/2022, de către entitățile publice într-un mod care este prevăzut de această lege și cu respectarea tuturor reglementărilor speciale, inclusiv a Regulamentului general privind protecția datelor nr. 679/2016 sau a reglementărilor Uniunii Europene privitoare la confidențialitate și comunicații electronice;

(c) încurajează sau permit solicitarea de către persoane fizice și/sau juridice a documentelor prevăzute la art. 2 lit. i) din Legea nr. 179/2022, în scopul reutilizării, în condițiile prevăzute de Legea nr. 179/2022.

CAPITOLUL II

Deschiderea și reutilizarea datelor

Art. 4

Deschiderea datelor se va face cu respectarea următoarelor principii:

a) principiul **deschiderii datelor începând cu momentul conceperii acestora și în mod implicit** - publicarea datelor în formate deschise va fi integrată în procesele de gestionare a datelor ale tuturor entităților publice și întreprinderilor publice și ca parte a gestionării informațiilor la nivel general. În acest sens, entitățile publice și întreprinderile publice vor considera datele ca putând fi potențial deschise pe tot parcursul ciclului lor de viață și chiar înainte de a fi create/colectate, ținând cont de evaluarea impactului asupra vieții private. Entitățile publice și întreprinderile publice vor urmări să planifice pentru deschiderea datelor din momentul în care începe orice demers de colectare a datelor, fie că acest lucru este realizat prin proceduri, reglementări sau sisteme informatice noi. Entitățile publice și întreprinderile publice vor pune în mod proactiv datele la dispoziția publicului, fără a fi nevoie ca persoanele sau organizațiile să le solicite. Acest principiu încurajează transparența și garantează că informațiile valoroase sunt ușor accesibile. Transmiterea, publicarea și stocarea datelor deschise se va realiza cu respectarea procedurilor de lucru interne aplicabile, în funcție de tipul de date, regimul juridic aplicabil și condițiile de publicare a acestora;

b) principiul **deschiderii în timp util și cât mai complet a datelor** - entitățile publice și întreprinderile publice vor pune datele la dispoziție în timp util și ar incluzând informații

cuprinzătoare pentru a oferi context și utilitate. Acest lucru contribuie la asigurarea faptului că datele rămân relevante și valoroase;

c) principiul **deschiderii datelor în formate accesibile și ușor de utilizat** - entitățile publice și întreprinderile publice asigură pe cât posibil, din punct de vedere tehnic și organizatoric, ca datele să fie furnizate în formate ușor de accesat și de utilizat, disponibile tuturor, inclusiv persoanelor cu handicap. Acest principiu promovează incluziunea și garantează că datele pot fi utilizate în mod eficient;

d) principiul **deschiderii datelor în formate comparabile și interoperabile** - entitățile publice și întreprinderile publice se asigură pe cât posibil, că datele sunt prezentate într-un mod care să permită compararea și interoperabilitatea ușoară cu alte seturi de date. Acest lucru facilitează integrarea și analiza datelor, permițând perspective mai semnificative;

e) principiul **deschiderii datelor pentru o mai bună guvernare și implicare a cetățenilor** - entitățile publice și întreprinderile publice se asigură pe cât posibil că publicarea și actualizarea datelor se realizează cu implicarea persoanelor fizice și/sau juridice, inclusiv în procesul de optimizare ulterioară a datelor publicate și având în vedere necesitățile și cerințele persoanelor fizice și/sau juridice care reutilizează aceste date. Acest demers vine în sprijinul consolidării guvernantei și încrederii în instituțiile publice, consolidării obligației guvernului de a respecta statul de drept și oferirii unei baze transparente și responsabile pentru îmbunătățirea procesului decizional și a serviciilor publice;

f) principiul deschiderii datelor **pentru dezvoltare incluzivă și inovare** - entitățile publice și întreprinderile publice se asigură pe cât posibil că datele deschise publicate sunt mobilizate pentru a promova dezvoltarea economică, inovarea și progresul social. Acest principiu încurajează utilizarea creativă a datelor pentru a genera schimbări pozitive.

Art. 5

(1) Datele și documentele aflate în posesia entităților publice și a întreprinderilor publice, pe care acestea le-au creat în cadrul activității proprii, inclusiv în scopul dezvoltării unor noi produse și servicii informaționale, care intră în domeniul de aplicare al Legii nr. 179/2022 trebuie să fie puse la dispoziție **pentru reutilizare în scopuri comerciale și necomerciale**, după cum urmează:

a) într-un **format** prelucrabil automat;

b) într-un **format deschis**;

c) **accesibile** prin intermediul tehnologiilor informației și comunicațiilor;

d) **gratuit sau cu includerea costurilor** suportate pentru reproducerea, punerea la dispoziție și divulgarea documentelor, precum și pentru anonimizarea datelor cu caracter personal sau pentru măsurile luate pentru protejarea informațiilor comerciale de natură confidențială;

e) în conformitate cu termenii **licențelor standard**, disponibile în format digital, astfel cum acestea sunt recomandate la nivel european;

f) furnizate cu **metadatele** aferente.

- (2) Următoarele caracteristici ale datelor și metadatelor reprezintă dimensiuni de calitate:
- a) **acuratețea** (sintetică și semantică) - datele și atributele lor reprezintă în mod corect valoarea reală a conceptului, informației sau evenimentului la care se referă;
  - b) **coerența**- datele și atributele lor nu sunt în contradicție cu alte date publicate de aceeași entitate publică;
  - c) **caracterul complet** - datele sunt prezentate într-o formă exhaustivă și completă pentru toate valorile incluse și relativ la sursele datelor;
  - d) **actualitatea** (sau frecvența actualizării) - datele și atributele lor sunt disponibile într-o formă actualizată relevantă pentru situația pe care o reflectă.

Art. 6

(1) Entitățile publice și întreprinderile publice au obligația de a publica pe website-ul propriu o secțiune dedicată datelor deschise și solicitărilor de reutilizare, care va cuprinde:

- a) trimiteri la actele normative aplicabile în domeniu (cu link către <http://legislație.just.ro>);
- b) datele de contact ale structurii responsabile de primirea solicitărilor formulate în baza Legii nr. 179/2022, precum și datele de contact ale persoanei responsabile, inclusiv adresa de email dedicată;
- c) formularul de solicitare în baza Legii nr. 179/2022, conform Anexei nr. 1 la prezentele norme metodologice;
- d) taxele/tarifele aplicabile pentru punerea la dispoziție a datelor deschise și modalitatea de calcul al acestora, dacă este cazul;
- e) licența sau licențele deschise sub care sunt deschise datele deținute;
- f) modalitatea de contestare a deciziei și de depunere a plângerii prealabile, precum și formulare tip pentru reclamații administrative (refuz la solicitare și lipsa unui răspuns în termenul legal), conform modelului prevăzut în Anexa nr.2 la prezentele norme metodologice;
- g) inventarul datelor produse/gestionate de entitatea publică sau întreprinderea publică, conform Legii nr. 179/2022 și modelului prevăzut în Anexa nr.3 la prezentele norme metodologice. Acesta include totalitatea seturilor de date pe care entitatea publică sau întreprinderea publică o gestionează, indiferent de regimul juridic aplicabil acestor seturi de date.

(2) Entitățile publice și întreprinderile publice care administrează categoriile de date cu valoare ridicată, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 16 alin. (1) din Legea nr. 179/2022 au obligația de a publica pe website-ul propriu următoarele informații referitoare la tipurile de date:

- a) planul de publicare, conform modelului din Anexa nr.4, așa cum se va transmite și pe portalul național de date deschise;
- b) link către pagina entității publice sau întreprinderii publice existentă pe portalul național de date deschise sau localizarea datelor deschise publicate de entitatea/ întreprinderea publică, dacă acestea sunt disponibile pe un portal de date deschise propriu sau specific domeniului de activitate.

Art. 7

(1) În vederea garantării accesului neîngrădit și rapid la date, entitățile publice și întreprinderile publice pun la dispoziția persoanelor fizice sau juridice formatul standard de formular care va putea fi utilizat în vederea solicitării accesului la datele care nu sunt publicate și/sau la documentele aflate în posesia entităților publice și a întreprinderilor publice, pe care acestea le-au creat în cadrul activității proprii.

(2) Entitățile publice și întreprinderile publice vor asigura accesul la formular atât în format online, editabil, pe website-ul propriu, cât și în format fizic, la sediul acestora.

Art. 8

(1) Entitățile publice și întreprinderile publice informează solicitantul cu privire la orice tip de licență deschisă utilizată pentru accesarea și reutilizarea datelor.

(2) Entitățile publice și întreprinderile publice informează asupra licenței utilizate, care va fi disponibilă solicitantului la momentul depunerii formularului de solicitare de date deschise.

Art. 9

(1) Entitățile publice și întreprinderile publice au obligația de a informa solicitanții cu privire la faptul că orice licențe standard sunt publicate și disponibile online pe website-ul propriu, în condițiile și cu limitările prevăzute la art. 11 din Legea nr. 179/2022.

(2) Obligatorietatea utilizării unei licențe în vederea accesării anumitor tipuri de date nu este și nu poate fi interpretată ca fiind o limitare a accesului la datele respective.

(3) Entitățile publice și întreprinderile publice au obligația de a publica pe website-ul propriu, într-o manieră clară, concisă, completă și neechivocă tipurile de licențe disponibile aplicabile cu privire la fiecare tip de utilizare și/sau date disponibile.

(4) Entitățile publice și întreprinderile publice se asigură, conform procedurilor interne, că decizia de a deschide datele în baza unei licențe, alta decât licențele standard recomandate, este motivată în funcție de scopul urmărit, tipul de date și complexitatea acestora.

Art. 10

(1) În cazurile prevăzute de art. 9 alin. (2) și art. 16 alin. (4) din Legea nr. 179/2022, dacă accesul la anumite date va fi realizat numai ca urmare a plății unei taxe/tarif, entitățile publice și întreprinderile publice se asigură că persoanele fizice sau juridice sunt informate în mod transparent și complet cu privire la:

a. nivelul taxelor/tarifelor aplicabile;

b. modalitatea de calcul care stă la baza stabilirii taxelor/tarifelor respective;

c. durata pentru care este asigurat accesul, în cazul în care acest acces este limitat în timp;

d. informațiile cu privire la modul în care se poate realiza plata, inclusiv posibilitatea de plată online;

e. informațiile cu privire la conturile entității publice sau întreprinderii publice, precum și elementele obligatorii pe care solicitantul trebuie să le includă în cadrul ordinului de plată.

(2) În cazurile prevăzute de art.16 alin. (4) din Legea nr.179/2022 vizând seturile de date cu valoare ridicată, incluse în actele de punere în aplicare a Directivei nr.1024/2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, precum și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 138/2023 al Comisiei Europene de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora, această prevedere este aplicabilă pe durata exceptării de la obligativitatea publicării gratuite, respectiv 2 ani de la intrarea în implementare a actelor normative europene menționate mai sus.

Art. 11

(1) În aplicarea art. 9 alin. (1) din Legea nr. 179/2022, entitățile publice, pot percepe o taxă pentru distribuția datelor, care va include numai costul marginal al activităților necesar a fi desfășurate pentru reproducerea și difuzarea documentelor, anonimizarea datelor cu caracter personal, precum și orice alte măsuri luate pentru protecția informațiilor comerciale confidentiale.

(2) În calculul taxelor/tarifelor aferente punerii la dispoziție și difuzării se pot include următoarele costuri:

- a) costurile derivate din operarea infrastructurii: costurile de dezvoltare a software-ului intern, mentenanța unor software-uri interne, mentenanța hardware-ului, conectivitate, în limitele a ceea ce este necesar pentru punerea la dispoziție a documentelor spre acces și reutilizare;
- b) anonimizare: ștergere, ambiguitate, sărăcirea bazelor de date;
- c) duplicare: costul unui exemplar suplimentar pe hârtie sau pe suport DVD, cheie USB, card SD etc.;
- d) manipulare: materialul de ambalare, pregătirea comenzii;
- e) livrare: costuri de expediere, inclusiv expediere standard sau prin servicii de curierat rapid.

(3) În situațiile în care documentele sunt puse la dispoziție fizic, taxa poate fi calculată pe baza tuturor categoriilor de costuri menționate mai sus.

(4) Entitățile publice vor evalua în mod regulat potențialele costuri și beneficii ale unei politici a costurilor zero și ale unei politici a costului marginal, ținând seama de faptul că și perceperea unei taxe/tarife reprezintă un cost pentru entitate (gestionarea facturilor, monitorizarea și controlul plăților etc.).

(5) În aplicarea art. 9 alin. (2) din Legea nr. 179/2022, în cazul percepției unor taxe/tarife pentru comunicarea documentelor/datelor solicitate, costurile eligibile pe care entitățile publice și întreprinderile publice le pot lua în considerare la calcularea taxelor/tarifelor sunt următoarele:

A. Costuri legate de crearea datelor

- a) întocmire: generarea datelor și metadatelor, controlul calității, clasificare;
- b) colectare: culegerea și sortarea datelor;
- c) anonimizare: ștergere, ambiguitate, sărăcirea bazelor de date.

B. Costuri legate de activitatea de distribuire

- a) infrastructură: dezvoltare, mentenanța software-ului, mentenanța hardware-ului, suporturi;
- b) duplicare: costul unui exemplar suplimentar de DVD, cheie USB, card SD, etc.;
- c) manipulare: materialul de ambalare, pregătirea comenzii;
- d) consultare: schimburi prin telefon și e-mail cu reutilizatorii, costurile serviciului de relații cu clienții;
- e) livrare: costuri de expediere, inclusiv expediere standard sau prin servicii de curierat rapid.

C. Costuri suplimentare specifice bibliotecilor (inclusiv bibliotecilor universitare), muzeelor și arhivelor

- a) conservare: costuri cu conservarea și stocarea datelor;
- b) autorizația de a utiliza opere protejate prin drepturi: timpul/efortul cheltuit pentru identificarea și obținerea permisiunii de la titularii drepturilor.

(6) Mecanismul de stabilire a taxelor/tarifelor, modalitatea de calcul a acestora precum și grila de stabilire a taxelor/tarifelor se stabilesc conform procedurilor interne, la nivelul fiecărei entități publice sau întreprinderi publice, urmând un set de criterii obiective, transparente și verificabile.

(7) Entitățile publice și întreprinderile publice sunt obligate să publice valoarea taxelor/tarifelor aplicabile, precum și modalitatea de calcul, pe website-ul propriu. În vederea garantării predictibilității cu privire la costuri, entitățile publice și întreprinderile publice pot decide modificarea acestor costuri cel mult anual sau în cazul unor motive întemeiate.

Art. 12

(1) Refuzul comunicării documentelor solicitate se motivează și se comunică solicitantului în format online sau fizic, în funcție de modalitatea de comunicare selectată de către acesta.

(2) Refuzul comunicării documentelor poate fi contestat de către solicitant potrivit prevederilor art. 5 și art. 13 din Legea nr. 179/2022.

Art. 13

(1) Procedura de soluționare a plângerilor prelabile adresate Autorității pentru Digitalizarea României se reglementează de către această autoritate, prin Decizie a Președintelui, publicată pe website-ul propriu în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentelor norme de aplicare.

(2) În cazul formulării unei plângeri prelabile, Autoritatea pentru Digitalizarea României se pronunță cu privire la admisibilitatea plângerii prelabile în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acesteia, iar în cazul în care plângerea este admisibilă comunică contestatarului o decizie de soluționare a plângerii în termen de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării contestației, comunicând totodată entității publice sau întreprinderii publice această decizie și dovada transmiterii către contestatar.

Art. 14

(1) Constatarea contravențiilor se va realiza de personal împuternicit în acest sens din cadrul Autorității pentru Digitalizarea României.

(2) Autoritatea pentru Digitalizarea României va adopta formularul tipizat de proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției și modelul legitimației persoanelor împuternicite, prin Decizie a Președintelui Autorității pentru Digitalizarea României, care va fi publicată pe website-ul propriu în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentelor norme de aplicare.

(3) Răspunderea disciplinară a reprezentantului legal al entității publice sau întreprinderii publice sau, după caz, a persoanelor din cadrul structurii responsabile de primirea solicitărilor formulate în baza Legii nr. 179/2022 se stabilește conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, statutelor speciale sau, după caz, ale Legii nr.53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul III

Acordurile de exclusivitate

Art. 15

(1) În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (3) din Legea nr. 179/2022, entitățile publice și întreprinderile publice sunt obligate să reexamineze o dată la trei ani temeiul acordării unui drept exclusiv cu privire la orice seturi de date, conform procedurilor interne.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), reexaminarea se realizează la fiecare trei ani de la acordarea dreptului exclusiv și, cu cel puțin 90 de zile înainte de data de încetare a dreptului exclusiv și se comunică Secretariatului General al Guvernului.

(3) Reexaminarea se realizează de către grupul de lucru sau persoanele desemnate ca responsabile din cadrul entității publice sau întreprinderii publice și implică efectuarea următoarelor activități:

- a. consultarea structurii responsabile de primirea solicitărilor formulate în baza Legii nr. 179/2022 și a structurii interne care colectează sau gestionează colectarea respectivului set de date în vederea obținerii unei poziții cu privire la necesitatea și oportunitatea menținerii dreptului de exclusivitate;
- b. notificarea titularului dreptului de exclusivitate asupra expirării duratei de exclusivitate și invitarea acestuia să depună o opinie scrisă cu privire la extinderea dreptului său;
- c. analiza oportunității menținerii dreptului de exclusivitate;
- d. formularea unei propuneri privind menținerea dreptului de exclusivitate sau expirarea acestuia, cu menționarea datei expirării.

(4) Entitatea publică sau întreprinderea publică emite o decizie individuală privitoare la menținerea dreptului de exclusivitate sau expirarea acestuia, cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea duratei acestui drept.

(5) Decizia se comunică persoanelor interesate și se publică pe website-ul entității publice sau întreprinderii publice.

(6) Pe parcursul perioadei de trei ani, entitatea publică sau întreprinderea publică poate decide revocarea dreptului exclusiv în cazul în care:

- a. motivele care au condus la luarea deciziei de acordare a dreptului exclusiv nu mai subzistă;
- b. respectivele seturi de date pot fi accesate în mod public prin alte surse;

- c. titularul dreptului exclusiv nu a respectat condițiile acordului de exclusivitate.

Capitolul IV

Aspecte organizaționale

Secțiunea I

Obligații generale privitoare la deschiderea datelor de către entitățile publice și întreprinderile publice

Art. 16

(1) Entitățile publice și întreprinderile publice vor întreprinde toate acțiunile necesare în vederea identificării, procesării și definitivării interne a procesului de deschidere a datelor, cu respectarea următoarelor obligații generale:

- a. Datele să fie publicate din oficiu;
- b. Datele să fie publicate la timp și complete;
- c. Datele să fie accesibile și utilizabile;
- d. Datele să fie comparabile și interoperabile;
- e. Datele să fie destinate unei mai bune guvernări;
- f. Datele să servească dezvoltării incluzive și inovării în societate.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), entitățile publice și întreprinderile publice au obligația de a realiza cel puțin următoarele activități:

- a. Activitatea de recunoaștere a datelor deținute și prelucrate la nivelul entității publice sau întreprinderii publice;
- b. Identificarea și selectarea datelor care urmează a fi puse la dispoziție pentru reutilizare;
- c. Stabilirea unei modalități accesibile și logice de publicare a datelor, în ceea ce privește formatul, granularitatea, frecvența de actualizare, metadatele și modul de dispunere a informațiilor;
- d. Identificarea și adoptarea de acțiuni în vederea asigurării publicării, actualizării și îmbunătățirii calității acestor date;
- e. Organizarea unor dezbateri cu persoane fizice sau juridice interesate, inclusiv alte entități publice, cu scopul de a trata aspectele prezentate la punctele a-d.

(3) Activitățile prevăzute la alin. (2) vor fi efectuate în mod permanent la nivelul entităților publice și întreprinderilor publice, cu asigurarea personalului necesar și a organizării interne corespunzătoare activității de actualizare, monitorizare și dialog cu reutilizatorii - persoane fizice și juridice interesate, inclusiv alte entități publice.

(4) În realizarea activităților prevăzute la alin. (2), entitățile publice și întreprinderile publice vor avea în vedere îndrumările metodologice cu privire la procesul intern de identificare și

publicare a datelor produse și/sau colectate și/ sau prelucrate și gestionate, așa cum se regăsesc în Anexa nr.5.

(5) Entitățile publice și întreprinderile publice vor elabora și pune în aplicare proceduri interne care să asigure o guvernare internă clară a datelor, cu identificarea rolurilor și responsabilităților, precum și a fluxurilor de lucru aferente. În acest sens, acestea vor stabili structuri interne responsabile și pot decide, în funcție de specificul instituției, specificul și volumul datelor gestionate, constituirea unui grup de lucru.

(6) În cazul constituirii unui grup de lucru la nivelul entităților publice sau întreprinderilor publice, în conformitate cu prevederile alin. (4), acesta va include personal cu atribuții în: tehnologia informației, transformare digitală, protecția datelor cu caracter personal, juridic, guvernare deschisă, accesul la informații de interes public, dar și responsabili din domenii specifice entității publice sau întreprinderii publice, precum și, după caz, reprezentanți ai unor terțe părți, responsabili de gestionarea unor platforme și/sau baze de date ale entităților publice sau întreprinderilor publice.

(7) În vederea îndeplinirii atribuțiilor, grupul de lucru, acolo unde acesta este constituit, sau în lipsa acestuia, structura responsabilă, exercită următoarele atribuții:

a) coordonează procesul de identificare a datelor de la nivelul entității publice sau întreprinderii publice;

b) coordonează procesul de evaluare și prioritizare a datelor pentru publicare;

c) identifică instrumente adecvate pentru punerea în aplicare a obligațiilor de gestionare și publicare a informațiilor;

d) asigură publicarea și mentenanța seturilor de date pe portalul național, precum și pe portalul propriu, dacă este cazul;

e) asigură analiza solicitărilor de reutilizare și formularea și comunicarea răspunsurilor;

f) asigură relația cu reutilizatorii datelor;

g) promovează și sprijină publicarea de date deschise în cadrul entității publice sau întreprinderii publice, inclusiv prin diseminarea cunoștințelor dobândite și a resurselor de învățare identificate;

h) asigură monitorizarea reutilizării datelor publicate și evaluează impactul reutilizării;

i) menține un dialog activ cu persoane responsabile de accesul și reutilizarea datelor din alte organizații;

j) menține dialogul cu Secretariatul General al Guvernului și Autoritatea pentru Digitalizarea României, în calitate de autorități cu atribuții de coordonare la nivel național, conform prevederilor legale în vigoare;

k) susține schimbul de cunoștințe cu alte entități publice sau întreprinderi publice, precum și cu Secretariatul General al Guvernului și Autoritatea pentru Digitalizarea României.

l) poate elabora propuneri de măsuri pentru asigurarea coerenței între legislația sectorială și cea privind datele deschise.

Art. 17

(1) În sensul prevederilor art. 16, pentru asigurarea condițiilor necesare reutilizării datelor și documentelor aflate în posesia entităților publice și a întreprinderilor publice, pe care acestea le-au creat în cadrul activității proprii, inclusiv în scopul dezvoltării unor noi produse și servicii informaționale, vor fi luate următoarele măsuri cu privire la structurile responsabile din cadrul entităților publice sau întreprinderilor publice:

a) entitățile publice și întreprinderile publice au obligația de a organiza structuri specializate sau de a desemna persoane responsabile de accesul și reutilizarea datelor și de a elabora și implementa proceduri de lucru interne în vederea punerii în aplicare a prezentelor norme metodologice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

b) Secretariatul General al Guvernului și Autoritatea pentru Digitalizarea României au obligația de a desemna sau organiza structurile specializate și de a desemna persoanele responsabile de aplicarea și monitorizarea respectării prevederilor Legii nr. 179/2022 în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

(2) Atribuțiile, organizarea și funcționarea structurilor specializate se stabilesc în conformitate cu prevederile Legii nr. 179/2022 și dispozițiile prezentelor norme metodologice, prin regulamentele de organizare și funcționare a entității publice sau a întreprinderii publice.

Art. 18

În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (3), entitățile publice și întreprinderile publice stabilesc, în funcție de specificul propriu al activităților, numărul de persoane necesar pentru îndeplinirea în bune condiții a atribuțiilor care le revin pe linia procesului de implementare a prevederilor Legii nr. 179/2022, precum și a prezentelor norme metodologice.

Secțiunea II

Activitatea de recunoaștere și analiză a datelor produse, colectate și gestionate la nivelul entităților publice sau întreprinderilor publice

Art. 19

(1) În vederea identificării și recunoașterii datelor produse, colectate și gestionate la nivelul entităților publice sau întreprinderilor publice se întocmesc o analiză inițială a situației cu privire la governanța datelor și un inventar al datelor produse și gestionate.

(2) Entitățile publice sau întreprinderile publice realizează analiza inițială a situației cu privire la governanța datelor și inventarul datelor produse și gestionate în termen de 120 zile de la intrarea în vigoare a prezentelor norme metodologice de aplicare, cu respectarea formei prevăzute în Anexa nr. 3 la prezentele norme metodologice.

(3) Analiza inițială a situației cu privire la governanța datelor reprezintă un document de lucru intern menit a fi utilizat drept un document de referință în activitatea asigurării condițiilor necesare reutilizării datelor și documentelor aflate în posesia entităților publice sau a întreprinderilor publice.

(4) Entitățile publice sau întreprinderile publice realizează și asigură publicarea inventarului datelor produse și gestionate pe website-ul propriu în cel mult 10 zile de la realizarea acestuia și transmit reprezentantului împuternicit din partea Secretariatului General al Guvernului informări privind link-ul la care pot fi accesate informațiile.

(5) Entitățile publice și întreprinderile publice asigură actualizarea trimestrială a inventarului, precum și ori de câte ori este necesar.

Art. 20

(1) În vederea întocmirii analizei inițiale a situației cu privire la guvernarea datelor, entitățile publice sau întreprinderile publice întreprind următoarele operațiuni:

a. structurarea unui chestionar intern pentru analiza guvernării datelor produse și/sau colectate și gestionate având ca scop identificarea, tipul, relevanța și legătura acestora cu obiectul de activitate al entităților publice sau întreprinderilor publice, tipul de regim juridic aplicabil;

b. transmiterea chestionarului intern către structurile din cadrul entităților publice sau întreprinderilor publice;

c. diseminarea la nivelul entității publice sau întreprinderii publice a informațiilor obținute prin intermediul chestionarului intern.

(2) Cu ocazia diseminării informațiilor obținute prin intermediul chestionarului intern, entitățile publice și întreprinderile publice vor analiza și calitatea datelor generate sau procesate în vederea identificării acelor situații în care sunt necesare remedieri, respectiv îmbunătățirea datelor realizată prin eliminarea erorilor și a oricăror alte probleme.

(3) Formatul cuprinzând informațiile minime obligatorii pe care chestionarul intern trebuie să le cuprindă este prevăzut în Anexa nr. 6.

Art. 21

(1) În vederea întocmirii listei de inventar al datelor conform prevederilor art. 12 alin.(3) din Legea nr. 179/2022 și identificării seturilor de date cu valoare ridicată, specifice fiecărui domeniu de activitate, conform prevederilor art. 16 alin.(1) din Legea nr. 179/2022, entitățile publice sau întreprinderile publice realizează inventarul de date prevăzut în cadrul Anexei nr.3 ținând cont de îndrumările metodologice pentru întocmirea inventarului datelor produse și gestionate la nivelul entităților publice sau întreprinderilor publice, disponibile în cadrul Anexei nr.7.

Art. 22

(1) Pe baza inventarului datelor produse și gestionate se va proceda la întocmirea planului de publicare a acestor date, conform modelului prevăzut în Anexa nr.4.

(2) Planul de publicare se finalizează și se aprobă de către entitățile publice sau întreprinderile publice în termen de 60 de zile de la data finalizării Inventarului datelor.

Secțiunea III

Identificarea și selectarea datelor care urmează a fi puse la dispoziție pentru reutilizare

Art. 23

(1) Pentru întocmirea planului de publicare prevăzut la art. 22, entitățile publice și întreprinderile publice, pe baza inventarului de date realizat:

(i) evaluează datele identificate din punct de vedere al caracteristicilor tehnice și juridice specifice datelor deschise, împreună cu structurile de specialitate, precum tehnologia informației, juridic sau responsabilul cu protecția datelor, înainte de fi propuse pentru publicare;

(ii) prioritizează datele pentru publicare.

(2) Dacă nu este posibilă publicarea tuturor seturilor de date identificate la aceeași dată, această publicare este realizată etapizat, pe baza unor criterii de prioritizare, după cum urmează:

a) acordarea priorității datelor cu valoare ridicată - entitățile publice și întreprinderile publice asigură publicarea cu prioritate a datelor deschise cu valoare ridicată, așa cum sunt prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/138 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora, în Anexa la Legea nr.179/2022, precum și în actele subsecvente de implementare ale Directivei (UE) 2019/1.024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, precum și în orice acte normative europene care reglementează acest domeniu;

b) cererea din partea unor persoane fizice sau juridice - acest criteriu poate fi determinat printr-o analiză a cererilor de informații de interes public, acolo unde majoritatea cererilor se referă la un anumit subiect/set de date, acest lucru indicând nevoia ridicată pentru acel set de date, și prin consultări cu reutilizatorii interesați, inclusiv entități publice;

c) formatul existent al seturilor - publicarea seturilor de date care sunt deja disponibile într-un format deschis prelucrabil automat implică un cost mai mic decât publicarea seturilor de date care necesită conversia într-un alt format;

d) beneficii - se vor publica prioritar seturile de date a căror deschidere și reutilizare este preconizat să aducă mai multe beneficii la nivelul administrației, la nivel economic, social sau de mediu;

e) efortul estimat raportat la timpul necesar - se vor identifica ca prioritare seturile de date a căror publicare implică un efort scăzut într-un timp scurt;

f) potențialul de interconectare - este utilă estimarea numărului de seturi de date cu care poate fi interconectat setul de date în analiză.

(3) În cazul în care entitățile publice sau întreprinderile publice decid să prioritizeze publicarea datelor, planul de publicare va identifica datele avute în vedere pentru publicarea fiecărui set de date.

(4) Planul de publicare se publică pe website-ul entității publice sau întreprinderii publice, precum și pe platforma data.gov.ro.

Art. 24

(1) Planul de publicare identifică seturile de date în funcție de regimul juridic aplicabil acestora precum și de următoarele caracteristici principale:

a) încadrarea în categoria seturilor de date cu valoare ridicată conform Regulamentului de punere în aplicare nr. 138/2023 al Comisiei Europene de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora;

b) încadrarea în categoria seturilor de date cu valoare ridicată conform Anexa Legii nr.179/2022;

c) categoria tematică din care acestea fac parte, conform temelor DCAT-AP;

- d) data primei publicări și frecvența actualizării seturilor de date pe portalul data.gov.ro;
- e) prezența datelor dinamice în setul de date.

(2) Planul de publicare asigură, de asemenea, identificarea clară a metadatelor obligatorii, respectiv:

- a) titlu;
- b) descriere;
- c) cuvinte cheie;
- d) categorie;
- e) locul de accesare.

Secțiunea IV

Stabilirea unui format accesibil de publicare a datelor

Art. 25

În vederea asigurării respectării principiului deschiderii datelor în formate accesibile și ușor de utilizat, entitățile publice și întreprinderile publice asigură cel puțin următoarele:

- a) identificarea seturilor de date;
- b) asigurarea condițiilor tehnice necesare în vederea publicării acestora pe portalul data.gov.ro, punct unic de acces la nivel național sau pe portalul propriu sau specific domeniului, cu asigurarea transmiterii/preluării cel puțin a metadatelor și căii de acces și pe portalul data.gov.ro;
- c) identificarea frecvenței de actualizare și de modificare a seturilor de date, inclusiv din perspectiva necesității asigurării unui acces liber la informații actualizate și reale pentru reutilizatori.

Art. 26

(1) Formatul de publicare a datelor de către entitățile publice și întreprinderile publice trebuie să respecte schema de 5 stele de evaluare a gradului de deschidere a datelor, așa cum este detaliat în Anexa nr.8, care are un caracter secvențial, respectiv pentru ca anumite date să dobândească o anumită calificare este necesară îndeplinirea criteriilor de calificare precedente.

(2) Entitățile publice și întreprinderile publice se obligă să asigure publicarea în cel mult 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, a datelor în formate calificate ca având cel puțin 3 stele, conform Anexei nr.8, cum ar fi: CSV, JSON sau XML, pentru a asigura citirea automată a acestora, în cazul datelor cu valoare ridicată identificate în Anexa la Legea nr.179/2022, respectiv în termen de 2 ani de la data menționată mai sus, pentru restul seturilor de date. Pe durata acestei perioade tranzitorii entitățile publice și întreprinderile publice sunt obligate să publice datele pe platforma data.gov.ro în formate disponibile, cu respectarea condiției de clasificare minim 2*.

(3) La publicarea datelor deschise entitățile publice sau întreprinderile publice trebuie să aibă în vedere standarde internaționale definite de organizații de standardizare repute, respectiv ISO, Comisia Europeană, W3C, IETF, OGC și OASIS. Dacă standardele internaționale nu sunt disponibile sau nu sunt adecvate, acestea pot utiliza standarde naționale. Pentru subiecte specifice, cum ar fi date geospațiale, date statistice sau date privind sănătatea, entitățile publice sau

întreprinderile publice vor utiliza standardele naționale definite de autoritatea responsabilă în respectivul domeniu.

(4) Publicarea datelor se poate realiza în mai multe formate, din care cel puțin unul va respecta cerințele obligatorii prevăzute la alin. (2). În sensul prevederilor acestui alineat, exemple de formate deschise, non-proprietare, de publicare sunt: CSV, JSON, XML, ODF, RDF, ODS, GeoJSON, KML, Shapefile.

(5) În vederea asigurării caracterului ușor de accesat și utilizat, dacă datele sunt deja disponibile/produse și în alte formate în afara celor de 3*, entitățile publice și întreprinderile publice vor urmări publicarea și în aceste formate. Motivul este dat de intenția de a crește gradul de utilizare, oferind publicului cât mai multe alegeri, fără costuri suplimentare din partea entităților publice, și respectând standardul celor 3 stele.

(6) Entitățile publice și întreprinderile publice vor realiza gradual demersurile necesare pentru tranziția spre producția de date interconectate, de 5 stele, spre exemplu RDF.

(7) În cazul în care punerea la dispoziție a datelor, în conformitate cu cerințele de la alin. (1)-(6), pentru a satisface solicitările de date, implică activități care depășesc simpla manipulare și, prin urmare, ar implica eforturi disproporționate, entitățile publice și întreprinderile publice nu au obligația de a adapta documentele sau de a crea noi documente sau de a furniza extrase din documente. În acest caz, persoanele fizice sau juridice interesate pot accesa aceste date, în cazurile și cu limitările prevăzute de legislația specială aplicabilă acestor tipuri de date, precum Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului privind guvernarea datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernarea datelor).

(8) În cazul prevăzut la alin. (7), entitățile publice și întreprinderile publice au obligația de a justifica și de a comunica solicitantului dificultățile disproporționate prin indicarea activităților privind datele care depășesc simpla manipulare.

Art. 27

(1) Acolo unde este cazul, entitățile publice sau întreprinderile publice vor pune datele dinamice pe care le dețin la dispoziția potențialilor utilizatori pentru a fi reutilizate, imediat după colectare, prin intermediul unei interfețe de programare a aplicațiilor (API). Prin API se înțelege un set de funcții, proceduri, definiții și protocoale pentru comunicarea automată și schimbul neîntrerupt de date.

(2) În construirea și punerea la dispoziție a unor API-uri, entitățile publice și întreprinderile publice trebuie să se asigure că acestea se bazează pe următoarele principii:

- a. principiul disponibilității;
- b. principiul stabilității,
- c. principiul întreținerii pe parcursul ciclului de viață;
- d. principiul uniformității utilizării și standardelor;
- e. principiul accesibilității și ușurinței în utilizare;
- f. principiul securității.

(3) Având în vedere că valoarea economică a acestui tip de date depinde de disponibilitatea imediată a informațiilor și de actualizările sale periodice, aceste date dinamice trebuie să fie puse la dispoziție pentru reutilizare imediat după colectare prin API-uri adecvate și, dacă este cazul, prin descărcări în masă. Acestea trebuie să asigure o utilizare adecvată a datelor dinamice, inclusiv pentru a facilita dezvoltarea de aplicații de internet, mobile și cloud bazate pe astfel de date.

(4) În cazul în care punerea la dispoziție a datelor dinamice imediat după colectare constituie un efort disproportionat pentru entitatea publică sau întreprinderea publică din cauza capacității financiare sau tehnice insuficiente, aceasta poate decide să amâne disponibilitatea datelor pentru o dată ulterioară și să aplice restricții tehnice temporare. Acest termen și aceste restricții tehnice trebuie definite printr-un ordin, astfel încât să nu pericliteze exploatarea potențialului economic și social al acestui tip de date.

(5) Inventarul de date, precum și planul de publicare al acestora vor indica în mod expres faptul că un anumit set de date se încadrează în noțiunea de dată dinamică.

Art. 28

(1) Publicarea seturilor de date poate fi precedată de completarea îndrumarului metodologic cu privire la procesul intern de identificare și publicare a datelor deschise prevăzut în Anexa nr.5.

(2) Publicarea seturilor de date se realizează pe portalul data.gov.ro sau pe portalul propriu sau specific domeniului, caz în care se asigură preluarea sau transmiterea cel puțin a metadatelor și căii de acces și pe portalul data.gov.ro.

(3) Entitățile publice și întreprinderile publice sunt pe deplin răspunzătoare de calitatea seturilor de date publicate.

Secțiunea V

Identificarea și adoptarea de acțiuni în vederea asigurării actualizării acestor date

Art. 29

(1) La nivelul entităților publice și întreprinderilor publice se asigură implementarea unei proceduri interne pentru monitorizarea și actualizarea datelor/seturilor de date publicate pe portalul data.gov.ro sau pe portalul propriu sau specific domeniului, cu asigurarea interoperabilității la nivel de metadata cu portalul data.gov.ro.

(2) Grupul de lucru, acolo unde este constituit, sau structura responsabilă pentru publicarea datelor/seturilor de date, se asigură că actualizarea seturilor de date se realizează potrivit următoarelor principii:

- a. seturile de date sunt actualizate în mod recurent, în funcție de tipul de date, dar de suficiente ori pentru a se asigura îndeplinirea scopului publicării;
- b. seturile de date sunt actualizate în mod complet, și anume întregul set de date este actualizat. În cazul unor actualizări intermediare, acestea vor fi expres semnalate ca atare de către entitățile publice sau întreprinderile publice;
- c. seturile de date sunt actualizate în mod previzibil, în sensul că recurența actualizării este previzibilă pentru reutilizatori, conform planurilor de publicare.

(3) Măsurarea de către entitățile publice și întreprinderile publice a reutilizării datelor permite identificarea de către acestea a îndeplinirii obiectivelor avute în vedere la stabilirea Planului de publicare. Entitățile publice și întreprinderile publice asigură evaluarea continuă a reutilizării datelor cu scopul de a identifica potențialele provocări ale utilizatorilor și posibilele mijloace de îmbunătățire a modului de prezentare a datelor.

(4) Entitățile publice și întreprinderile publice sunt obligate să realizeze periodic, dar cel puțin anual, o evaluare a utilizării seturilor de date de către reutilizatori. Evaluarea se va realiza de către grupul de lucru, acolo unde acesta există, sau de către structura responsabilă în domeniul datelor deschise și va include cel puțin informațiile prevăzute în cadrul modelului de raport anual prevăzut în Anexa nr. 9.

Capitolul IV

Roluri și responsabilități la nivelul entităților publice sau întreprinderilor publice privitoare la activitatea de colectare, gestionare și publicare a datelor deschise

Art. 30

În vederea colectării, gestionării și publicării datelor deschise în condițiile și cu respectarea termenelor prevăzute în cadrul Capitolului III din prezentele norme metodologice, entitățile publice sau întreprinderile publice se asigură că reglementează și prevăd în cadrul procedurilor interne acțiunile necesare în vederea aducerii la îndeplinire a obligațiilor prevăzute de Legea nr. 179/2022 și prezentele norme metodologice.

Art. 31

În îndeplinirea obligațiilor prevăzute în sarcina acestora, entitățile publice și întreprinderile publice realizează cel puțin următoarele activități:

- a. desemnează structura / grupul de lucru, după caz, responsabilă pentru publicarea datelor deschise, cu detalierea atribuțiilor în regulamentul de organizare și funcționare și în fișele de post, după caz;
- b. elaborează și pun în aplicare proceduri interne pentru conform prevederilor prezentelor norme metodologice;
- c. întocmesc un Inventar al datelor colectate/produse/gestionate de structurile/compartimentele interne;
- d. asigură identificarea seturilor de date ce pot fi publicate în format deschis și întocmesc Planul de publicare a seturilor de date;
- e. aprobă anual planul de publicare a seturilor de date;
- f. asigură publicarea planului de publicare pe portalul data.gov.ro și website-ul propriu și publicarea subsecventă a seturilor de date potrivit Planului de publicare;
- g. asigură comunicarea directă cu Secretariatul General al Guvernului, inclusiv în cazul în care sunt solicitări de reutilizare a acestor seturi de date primite prin intermediul portalului data.gov.ro;
- h. răspund solicitărilor Autorității pentru Digitalizarea României conform prevederilor art. 5 alin. (6) din Legea nr. 179/2022;
- i. realizează evaluarea anuală a utilizării seturilor de date de către reutilizatori și întocmesc raportul anual prevăzut în Anexa nr.9 ținând cont de îndrumările metodologice cu privire la evaluarea impactului reutilizării datelor, disponibile în cadrul Anexei nr.10, care se

transmite Secretariatului General al Guvernului în fiecare an până la data de 10 decembrie.

Art. 32

(1) Entitățile publice sau întreprinderile publice se asigură prin regulamentele de organizare și funcționare că la nivelul structurilor interne sunt luate măsurile necesare în vederea identificării, colectării, gestionării și actualizării seturilor de date.

(2) Entitățile publice sau întreprinderile publice dispun la nivelul fiecărui compartiment intern în parte, realizarea cel puțin a următoarelor activități:

- a. identificarea tipurilor de date colectate/produse/gestionate;
- b. completarea inventarului datelor colectate/produse/gestionate;
- c. verificarea datelor identificate din punct de vedere al caracteristicilor tehnice și juridice specifice datelor deschise, alături de personal din cadrul direcțiilor de specialitate (ex. tehnologia informației, juridic, responsabilul cu protecția datelor) înainte de fi propuse pentru publicare;
- d. prioritizarea datelor ce pot fi publicate, cu respectarea prevederilor art. 23 alin. (1) pct. (ii).

(3) Entitățile publice sau întreprinderile publice se asigură, la nivelul fiecărei structuri, că este desemnată o persoană care este responsabilă pentru colectarea și gestionarea seturilor de date la nivel de compartiment.

(4) Persoana responsabilă pentru colectarea și gestionarea seturilor de date la nivel de compartiment asigură, în colaborare cu structura responsabilă la nivel de instituție, realizarea cel puțin a următoarelor activități:

- a. completarea inventarului datelor la nivelul compartimentului;:
- b. actualizarea trimestrială a inventarului;
- c. actualizarea anuală a planului de publicare a datelor deschise;

Art. 33

Grupul de lucru, acolo unde este constituit, sau persoanele desemnate responsabile de la nivelul structurilor interne, precum și al structurii responsabile, realizează cel puțin următoarele activități:

- a. în cazul în care la nivelul entității publice sau întreprinderii publice a fost constituit un grup de lucru, acesta va desemna o persoană cu rol de coordonator al procesului de punere în aplicare a prevederilor Legii nr. 179/2022 și a prezentelor norme metodologice, și care va avea calitatea de punct de contact cu Secretariatul General al Guvernului și Autoritatea pentru Digitalizarea României;
- b. pregătesc chestionarul intern de identificare a tipurilor de date și asigură diseminarea informațiilor furnizate de către structurile interne ale entității publice sau întreprinderii publice;
- c. gestionează Planul de publicare a datelor deschise, care conține în mod centralizat seturile de date evaluate de personalul structurilor interne ca pregătite pentru publicare;

- d. completează data publicării și data celei mai recente actualizări în Planul de publicare a datelor deschise al instituției;
- e. transmit spre publicare seturile de date deschise în cazul în care persoana care colectează/produce/prelucrează/gestionează date nu publică direct;
- f. actualizează anual planul de publicare a seturilor de date deschise și îl prezintă, spre aprobare, conducerii entității publice sau întreprinderii publice;
- g. răspunde solicitărilor primite direct sau prin intermediul portalului data.gov.ro din partea reutilizatorilor;
- h. actualizează seturile de date disponibile spre publicare și asigură publicarea acestora;
- i. monitorizează și evaluează impactul reutilizării datelor publicate.

Capitolul V

Principii generale în publicarea datelor

Secțiunea I

Seturile de date cu valoare ridicată

Art. 34

(1) Entitățile publice și întreprinderile publice acordă atenție și prioritate în publicarea datelor cu valoare ridicată.

(2) În procesul de selecție și prioritizare a seturilor de date spre publicare, se va avea în vedere următoarea ordine de pregătire și prioritizare:

- a) Seturile de date prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/138 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora, precum și în orice acte subsecvente de punere în aplicare a Directivei (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, precum și în orice acte normative europene care reglementează acest domeniu;
- b) Seturile de date prevăzute în anexa la Legea nr.179/2022;
- c) Seturi de date identificate la nivelul instituției, inclusiv prin consultarea reutilizatorilor, ca având valoare ridicată prin considerarea potențialului acestora de a:
  - (i) genera beneficii socioeconomice sau de mediu semnificative și servicii inovatoare;
  - (ii) aduce beneficii unui număr mare de utilizatori, în special IMM-urilor;
  - (iii) asista la generarea de venituri;
  - (iv) fi combinate cu alte seturi de date;
  - (v) permite realizarea unor analize care pot îmbunătăți politicile publice existente;
  - (vi) contribui la consolidarea bunei guvernări.

Art. 35

Cel târziu începând cu data intrării în vigoare a Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/138 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora, entitățile publice care dețin seturi de date cu valoare ridicată enumerate în anexa la Regulament:

(1) se asigură că seturile de date descrise sau referențiate în anexă se pun la dispoziție în formate prelucrabile automat prin intermediul unor API care corespund necesităților rezonabile ale reutilizatorilor. În cazurile indicate în anexa la Regulament, seturile de date se pun la dispoziție și prin descărcare în masă.

(2) stabilesc și publică condițiile de utilizare a API și criteriile de calitate a serviciului referitoare la performanța, capacitatea și disponibilitatea acestora. Condițiile de utilizare trebuie să fie disponibile într-un format lizibil pentru om și prelucrabil automat.

(3) se asigură că condițiile de utilizare a API sunt însoțite de documentația privind API într-un format deschis, prelucrabil automat și lizibil pentru om, recunoscut la nivelul Uniunii sau la nivel internațional.

(4) desemnează un punct de contact pentru întrebări și dificultăți legate de API, cu scopul de a asigura disponibilitatea și întreținerea API și, în cele din urmă, publicarea eficace și fluidă a seturilor de date cu valoare ridicată.

(5) se asigură că seturile de date sunt desemnate ca seturi de date cu valoare ridicată în descrierea metadatelor lor.

Art. 36

(1) În vederea facilitării reutilizării, entitățile publice și întreprinderile publice trebuie să pună la dispoziție datele cu valoare ridicată cu restricții legale minime și în mod gratuit.

(2) Entitățile publice și întreprinderile publice se obligă să asigure publicarea datelor cu valoare ridicată cu prioritate și la un nivel de granularitate adecvată, astfel încât acestea să ofere o analiză detaliată și rezultate specifice pentru reutilizatori.

(3) În cazul în care aceste date sunt disponibile la diferite niveluri de granularitate, acestea ar trebui să fie accesibile și modelate într-un mod comun, pentru a permite reutilizatorilor fuzionarea sau divizarea datelor.

Secțiunea II

Date geospațiale

Art. 37

(1) Având în vedere natura datelor geospațiale, entitățile publice și întreprinderile publice asigură publicarea acestora într-o manieră standardizată care să asigure interoperabilitatea acestor seturi de date, pentru o mai bună utilizare a acestora de către reutilizatori.

(2) Principalele elemente pe care datele geospațiale trebuie să le îndeplinească sunt:

- a) Dacă datele includ o anumită locație geospațială, va fi necesară includerea Lat/Long;
- b) Dacă datele includ coordonate proiectate (x/y), va fi necesară proiecția spațială utilizată;
- c) Dacă datele se referă la o adresă poștală, va fi necesară includerea codului poștal.

(3) În cazul datelor spațiale, entitățile publice și întreprinderile publice trebuie să se asigure că acestea respectă formatul și cerințele prevăzute de către regulamentele europene și normele naționale (inclusiv documentele tehnice conexe) pentru diferitele componente (metadate, date și servicii de date, servicii de rețea, partajare și monitorizare) ale infrastructurii instituite și puse în aplicare în cadrul geoportalului INSPIRE.

Secțiunea III

Metadatele

Art. 38

(1) Entitățile publice și întreprinderile publice se asigură că publicarea datelor se realizează cu asocierea metadatelor aferente, cât mai complete, sub licență deschisă și conforme cu o schemă standardizată.

(2) Pentru metadatele descriptive generale, adică cele care nu depind de tipurile de date, entitățile publice și întreprinderile publice vor aplica profilul DCAT-AP, agreat pentru portalurile de date deschise de la nivelul Uniunii Europene, respectând clasele cu caracter obligatoriu sau recomandate și urmând ontologia relevantă.

(3) La publicarea pe portalul național de date deschise se utilizează standardul DCAT-AP.

(4) Metadatele care descriu datele aflate în domeniul de aplicare al temelor de date INSPIRE trebuie să conțină cel puțin elementele de metadate prevăzute în anexa la Regulamentul (CE) nr. 1205/2008 de punere în aplicare a Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește metadatele.

Art. 39

(1) Metadatele sunt furnizate de către entitățile publice și întreprinderile publice potrivit următoarelor reguli generale:

- a. Metadatele trebuie să fie exacte din perspectiva intervalului de timp pe care îl acoperă setul de date;
- b. Metadatele trebuie să fie neechivoce din perspectiva momentului în care setul de date a fost publicat/modificat ultima dată;
- c. Orice abrevieri sau convenții de denumire trebuie să fie semnificative în sensul că orice utilizator care nu este familiarizat cu setul de date le va putea înțelege;
- d. Entitățile publice sau întreprinderile publice trebuie să furnizeze o descriere cuprinzătoare a setului de date;
- e. Entitățile publice sau întreprinderile publice trebuie să pună la dispoziția utilizatorilor o listă completă de cuvinte cheie, inclusiv sinonime pe care un utilizator le poate cerceta;
- f. Entitățile publice sau întreprinderile publice trebuie să includă informații privind proveniența setului de date, respectiv originea acestora și orice modificări efectuate cu privire la acestea;
- g. Entitățile publice sau întreprinderile publice vor asigura îmbunătățirea calității metadatelor prin evaluarea continuă a calității acestora.

Secțiunea IV

Datele din cercetare

Art. 40

(1) Pentru respectarea principiului "ușor de găsit" prevăzut la art. 13 alin. (1) din Legea nr. 179/2022, datele trebuie să fie ușor de găsit atât de utilizatori umani, cât și de programe

automate de citire, urmând a fi puse la dispoziție printr-o resursă care poate fi căutată online și un identificator persistent ar trebui atribuit datelor și metadatelor, care:

- a) să documenteze datele cu metadate;
- b) să atribuie un identificator unic și persistent datelor și metadatelor (de exemplu, identificatorul de obiect digital (DOI - Digital Object Identifier));
- c) să pună la dispoziție metadate online prin intermediul unei resurse care poate fi căutată, cum ar fi un catalog sau un depozit;
- d) să se specifice identificatorul de date în metadate.

(2) Pentru respectarea principiului "accesibilității" prevăzut la art. 13 alin. (1) din Legea nr. 179/2022, datele trebuie să poată fi accesate atât de utilizatori umani, cât și de către programe automate de citire prin protocoale standard și deschise, care să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să permită accesul la date și metadate din identificatorul unic și persistent atribuit;
- b) să utilizeze protocoale standardizate și deschise (de exemplu, https);
- c) să pună întotdeauna la dispoziție metadate chiar și atunci când datele nu sunt accesibile (fie pentru că se aplică mecanisme de autentificare și autorizare a accesului, fie pentru că acestea nu mai sunt disponibile).

(3) Pentru respectarea principiului "interoperabilității", prevăzut la art. 13 alin. (1) din Legea nr. 179/2022, datele și metadatele trebuie să poată fi combinate cu alte date și/sau instrumente. Pentru aceasta, ele trebuie să se conformeze formatelor și standardelor recunoscute. Pentru ca datele să fie interoperabile, sunt necesare următoarele:

- a) să se furnizeze date într-un format deschis, în conformitate cu cerințele stabilite în prezentele norme;
- b) să utilizeze standarde relevante pentru metadate;
- c) să se utilizeze, acolo unde este posibil, vocabulare controlate, cuvinte-cheie, tesauri și ontologii;
- d) să se introducă referințe calificate la alte date sau metadate.

(4) Pentru respectarea principiului "reutilizabilității", prevăzut la art. 13 alin. (1) din Legea nr. 179/2022, datele trebuie să fie bine documentate, astfel încât să poată fi interpretate corect, replicate și/sau combinate chiar și în contexte diferite. De asemenea, datele trebuie să primească o licență clară și accesibilă, astfel încât să se înțeleagă ce tip de reutilizare este permisă. Pentru a face datele reutilizabile, sunt necesare următoarele:

- a) să se pună la dispoziție date exacte și bine descrise, cu multe atribute relevante;
- b) să se atribuie datelor o licență de utilizare clară și accesibilă în conformitate cu Legea nr. 179/2022;
- c) să se precizeze în mod clar cum, de ce, când și de către cine au fost create și prelucrate datele;
- d) să se respecte standardele de domeniu relevante pentru date și metadate.

(5) Metadatele aferente datelor depozitate trebuie să fie cu acces liber în temeiul licenței "Creative Commons Public Domain (CC0)" sau echivalentă, în conformitate cu principiile FAIR, în special pentru a putea fi acționate automat.

Capitolul VI

Publicarea seturilor de date istorice

Art. 41

(1) Suplimentar publicării seturilor de date actualizate, entitățile publice și întreprinderile publice pot publica seturi de date istorice, în special unde acest tip de date este relevant pentru realizarea de analize, previziuni.

(2) Asigurarea accesului la date istorice poate sprijini analiza și cercetarea pe termen lung și facilitează studiile comparative. Dacă frecvența înregistrării datelor este ridicată sau perioada de timp pe care o acoperă setul de date este vastă, seturile de date istorice pot fi extinse. Entitățile publice sau întreprinderile publice trebuie să instituie mecanisme adecvate de găzduire și acces la date, după cum urmează:

- a. datele pot fi puse la dispoziție pentru descărcare în masă și comprimate pentru a reduce la minimum dimensiunea setului de date;
- b. soluțiile de date în cloud pot fi utilizate pentru a optimiza accesul la seturile mari de date;
- c. tehnologiile Big Data pot fi, de asemenea, utilizate pentru a stoca și a oferi acces la date.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 42

(1) Entitățile publice și întreprinderile publice vor asigura modificarea regulamentelor de organizare și funcționare în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice, în termen de ... zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 43

Anexele 1-10 fac parte integrantă din prezentele Norme metodologice.